

Padomes secinājumi par Tuvo Austrumu miera procesu

1. Padome pauž dziļas bažas par to, ka nepārtrauktais vardarbības cikls pēdējos mēnešos ir novedis pie tik daudzām zaudētām cilvēku dzīvībām Izraēlā un palestīniešu teritorijā. ES stingri nosoda teroristu uzbrukumus un vardarbību no visām pusēm un jebkādos apstākļos, tostarp bērnu nāvi. ES aicina politiskos līderus sadarboties, lai ar redzamām darbībām palīdzētu nomierināties un novērst spriedzes pamatā esošos cēloņus. ES atgādina, ka svētvietām ir īpaša nozīme, un aicina atbalstīt Tempļa kalnam / al-Haram al-Sharif 1967. gadā noteikto status quo, ievērojot iepriekš panāktās vienošanās un Jordānijas īpašo lomu.

2. ES mudina visas puses atturēties no jebkādas rīcības, kas ar kūdīšanu vai provokācijām pasliktinātu situāciju, un aicina puses nosodīt uzbrukumus, kad tie notiek, un, pielietojot spēku, stingri ievērot nepieciešamības un samērīguma principu. Tā izsaka atzīnību abām pusēm par atbalstu drošības koordinācijai, ņemot vērā ārkārtīgi sarežģīto situāciju. ES ir gandarīta par panākumiem Dumas izmeklēšanā un aicina Izraēlu saukt visus vardarbīgos apmetņu iemītniekus pie atbildības. ES arī aicina abas puses kopīgi un apņēmīgi cīnīties pret naida kurināšanu un naida runu, piemēram, izveidojot mehānismu, lai apspriestos par kūdīšanu, saskaņā ar to iepriekš dotajiem solījumiem.

3. ES ir pārliecināta, ka tikai politiskās perspektīvas atjaunošana un dialoga atsākšana var apturēt vardarbību. Ar drošības pasākumiem vien nevar apturēt vardarbības ciklu. Ir jānovērš konflikta pamatā esošie cēloņi. ES atkārtoti pauž atbalstu Kvarteta aicinājumiem spert būtiskus pārveidojošus soļus, ievērojot pārejas posmu, ko paredz iepriekšējās vienošanās, lai atjaunotu uzticēšanos un atgūtu uzticību. ES mudina abas puses īstenot šos pasākumus, cik ātri vien tas šādos apstākļos iespējams. Būtiskas pārmaiņas Izraēlas politikā attiecībā uz okupēto palestīniešu teritoriju, jo īpaši C apgabālā, ievērojami palielinās ekonomiskās iespējas, radīs palestīniešu iestādēm lielākas iespējas un veicinās stabilitāti un drošību gan izraēliešiem un palestīniešiem.

4. ES ir vienota savā apņēmībā panākt divu valstu risinājumu, pamatojoties uz parametriem, kas izklāstīti Padomes 2014. gada jūlija secinājumos, – tas atbilst Izraēlas un palestīniešu drošības vajadzībām un palestīniešu centieniem izveidot savu valsti un nodrošināt suverenitāti, izbeidz 1967. gadā sāktu okupāciju un atrisina visus pastāvīgā statusa jautājumus, lai izbeigtu konfliktu. Tā stingri iebilst pret jebkādam darbībām, kas apdraud divu valstu risinājuma dzīvotspēju, un mudina abas puses ar politiku un rīcību apliecināt patiesu apņemšanos panākt divu valstu risinājumu, lai atjaunotu uzticēšanos un radītu iespēju atkal iesaistīties jēgpilnās sarunās. Tālab ES turpinās cieši pārraudzīt situāciju uz vietas un tās plašākas sekas un apsvērs turpmākus pasākumus, lai aizsargātu divu valstu risinājuma dzīvotspēju, kuru pastāvīgi grauj jauni notikumi uz vietas.

5. Lai nodrošinātu taisnīgu un ilgstošu mieru, izbeidzot visas pretenzijas, būs vajadzīgi pastiprināti kopīgi starptautiski centieni. ES, tostarp ar sava īpašā pārstāvja rīcību, aktīvi sadarbosies ar visām attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp partneriem Kvartetā – jo īpaši ar ASV –, reģionā un Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomē, lai virzītos uz atjauninātu daudzpusēju pieeju miera procesam. Atgādinot par dialoga un sadarbības garu, kas valdīja Madrides konferencē pirms 25 gadiem, starptautiskas atbalsta grupas izveide un vēl vienas starptautiskas konferences rīkošana ir divi iespējamie veidi, kā veicināt šā mērķa sasniegšanu. ES atgādina par savu gatavību turpināt sadarbību ar reģionālajiem partneriem, balstoties uz Arābu valstu miera ierosmi, kas paredz būtiskus elementus arābu valstu un Izraēlas konflikta risinājumam, kā arī iespēju izveidot reģionālās drošības sistēmu.

6. ES atgādina, ka tas, ka valstis un nevalstiskie dalībnieki ievēro starptautiskās humanitārās tiesības un starptautiskās cilvēktiesības, tostarp uzņemas atbildību, ir būtisks pamats mieram un drošībai reģionā. ES aicina aizsargāt bērnus, tostarp nodrošināt tiesības uz izglītību drošā skolas vidē. Padome uzsver, ka ir svarīgi, lai ne Izraēlā, ne okupētajā palestīniešu teritorijā pilsoniskās sabiedrības darbs netiktu traucēts, un ar bažām seko līdzi nesenajām norisēm šajā sakarā.

7. Atgādinot, ka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām apmetnes ir prettiesiskas, rada šķērslī mieram un draud padarīt divu valstu risinājumu neiespējamu, ES atkārtoti pauž stingro nostāju pret Izraēlas apmetņu ierīkošanas politiku un darbībām, kas veiktas šajā jomā, piemēram, drošības mūra būvniecību, pārkāpjot 1967. gada līniju, ēku nojaukšanu un konfiskāciju, tostarp skarot ES finansētus projektus, iedzīvotāju izlikšanu no mājokļiem, piespiedu pārvietošanu (tostarp beduīnu piespiedu pārvietošanu), nelikumīgiem priekšposteņiem un pārvietošanās un piekļuves ierobežojumiem. Tā mudina Izraēlu beigt visu ar apmetnēm saistīto darbību un nojaukt kopš 2001. gada marta uzceltos priekšpostēņus saskaņā ar iepriekš uzņemtām saistībām.

Ar apmetnēm saistītā darbība Jeruzalemes austrumu daļā nopietni apdraud iespēju, ka Jeruzaleme nākotnē varētu būt abu valstu galvaspilsēta.

8. ES un tās dalībvalstis ir apņēmušās nodrošināt nepārtrauktu, pilnīgu un efektīvu to spēkā esošo ES tiesību aktu un divpusējo vienošanos īstenošanu, ko piemēro apmetņu teritorijā tapušiem ražojumiem. ES pauž apņēmību nodrošināt, ka, ievērojot starptautiskās tiesības, visos nolīgumos starp Izraēlas valsti un ES ir nepārprotami un skaidri jānorāda, ka tos nepiemēro teritorijām, ko Izraēla okupēja 1967. gadā. Tas neveido Izraēlas boikotu, pret ko ES stingri iebilst.

9. ES mudina visus palestīniešu grupējumus labticīgi iesaistīties izlīguma procesā, kas ir svarīgs elements divu valstu risinājumu panākšanā. ES turpinās atbalstīt palestīniešu centienus iegūt valsts statusu. Ir ārkārtīgi svarīgi, lai iepriekš sasniegtie pozitīvie rezultāti neietu zudumā, un palestīniešu iestādēm ir jāturpina kļūt stiprākām, pārredzamākām, atbildīgākām un demokrātiskākām. ES aicina valdību virzīt darbu uz patiesām un demokrātiskām vēlēšanām visiem palestīniešiem. Dzīvotspējīgas un suverēnas Palestīnas valsts izveidei izšķirošs nosacījums ir stipras, iekļaujošas un demokrātiskas institūcijas, kuru pamatā ir tiesiskuma un cilvēktiesību ievērošana. Tālab ES mudina visus palestīniešu grupējumus rast vienotu kopsaucēju un strādāt kopā, lai risinātu palestīniešu iedzīvotāju vajadzības.

10. ES aicina visas puses raiti rīkoties, lai panāktu fundamentālas pārmaiņas Gazas joslas politiskajā, drošības un ekonomiskajā situācijā, tostarp izbeigt Gazas joslas slēgšanu un pilnībā atvērt robežšķērsošanas vietas, vienlaikus reaģējot uz Izraēlas leģitīmajām bažām par drošību. Ir nepieņemami nesen notikušie raķešu uzbrukumi, ko veica bruņoti grupējumi, un tas vēlreiz uzsver to, ka pastāv saasinājuma draudi. Visām ieinteresētajām pusēm jāaņem panākta vardarbības izbeigšanu un mieru. ES skubina palestīniešu puses Gazas joslas atjaunošanu padarīt par visaptverošu valsts prioritāti, jo īpaši attiecībā uz veselību, enerģiju un piekļuvi ūdenim. Palestīniešu pašpārvaldei pilnībā jāuzņemas savas valdības funkcijas Gazas joslā, jo tā ir veidojamās Palestīnas valsts neatņemama daļa. ES atzinīgi vērtē solus, ko Izraēla spērusi, lai atvieglinātu dažus no Gazas joslai noteiktajiem ierobežojumiem. Tomēr, lai būtu iespējami atjaunošanas centieni un pamatpalīdzību nodrošināšana, ir jāatceļ ierobežojumi, kas noteikti personu, pakalpojumu un preču brīvai kustībai, jo īpaši attiecībā uz precēm, kas apzīmētas kā divējāda lietojuma preces. ES aicina visas puses, valsts un nevalstiskos dalībniekus nodrošināt valsts, vietējām un starptautiskām humānās palīdzības organizācijām, tostarp ES struktūrām un dalībvalstīm, netraucētu humānās palīdzības piekļuvi Gazas joslai, kā to paredz starptautiskās humanitārās tiesības. ES saglabā savu gatavību sadarboties ar pusēm un attiecīgajām ieinteresētajām personām, lai censtos šai situācijai rast risinājumu, un aicina starptautisko kopienu bez kavēšanās pildīt savus solījumus.

11. Eiropas Savienība atkārtoti – ja tiks panākta galīga vienošanās par mieru, tā abām pusēm piedāvās Eiropas politiska, ekonomiska un drošības atbalsta kopumu un īpašu privilēģētu partnerību ar ES. ES uzsver, ka tas, kā turpmāk attīstīsies attiecības starp ES un abiem partneriem – Izraēlu un palestīniešiem –, būs atkarīgs arī no šo partneru iesaistes darbā, kas vērsts uz noturīgu mieru, kura pamatā ir divu valstu risinājums.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press